

T.C.
ANKARA

12. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2017/3332

KARAR NO : 2018/2146

DAVACI : Dursun ÖCAL

VEKİLİ : Av. Dilek ATAK

Talatpaşa Bulvarı No:160 Kat:6 Cebeci - Çankaya/ANKARA

DAVALI : Ankara Valiliği/ANKARA

VEKİLİ : Av. Murat ŞANVER/Aynı Adreste.

DAVANIN ÖZETİ : Ankara İli, Keçiören İlçesi, Halit Fahri Ozansoy İlköğretim Okulunda müdür olarak görev yapmaktayken, Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine İlişkin Yönetmeliğin ekinde yer alan "Görev Süreleri Uzatılacak Eğitim Kurumu Müdürleri Değerlendirme Formu" gereğince yapılan değerlendirme sonucunda başarısız sayılan ve müdürlük görev süresi uzatılmayan davacı tarafından; müdürlük görevinin uzatılmaması işlemlerine karşı açtığı davalarda verilen iptal kararlarının uygulanmadığı, hiçbir somut ve haklı gerekçe olmamasına rağmen görev süresinin uzatılmadığı, üç yılı aşan dava süreçleri sonrasında maddi ve manevi yönden zarar gördüğü, bu süreçte yaşadığı üzüntü ve elem sonucu sağlığının bozulduğu, kalp krizi geçirerek ameliyat olmak durumunda kaldığı iddia edilerek, 7.000,00-TL manevi tazminatın davalı idare tarafından ödenmesine karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Söz konusu iptal kararlarının mevzuat hükümleri çerçevesince uygulandığı, yürürlükten kaldırılan yönetmelikteki değerlendirme formunun uygulama kabiliyetinin kalmaması sebebiyle oluşan hukuki imkansızlık sonrası yeni yönetmelik hükümlerinin uygulandığı, bu nedenle ortada Mahkeme kararlarının uygulanmaması gibi bir durumun söz konusu olmadığı, kaldı ki ilgili Mahkeme kararlarının doğrudan müdürlük kadrosuna atanma sonucunu doğurmadığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 12. İdare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava; Ankara İli, Keçiören İlçesi, Halit Fahri Ozansoy İlköğretim Okulunda müdür olarak görev yapmaktayken, Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmelerine İlişkin Yönetmeliğin ekinde yer alan "Görev Süreleri Uzatılacak Eğitim Kurumu Müdürleri Değerlendirme Formu" gereğince yapılan değerlendirme sonucunda başarısız sayılan ve müdürlük görev süresi uzatılmayan davacı tarafından; müdürlük görevinin uzatılmaması işlemlerine karşı açtığı davalarda verilen iptal kararlarının uygulanmadığı, hiçbir somut ve haklı gerekçe olmamasına rağmen görev süresinin uzatılmadığı, üç yılı aşan dava süreçleri sonrasında maddi ve manevi yönden zarar gördüğü, bu süreçte yaşadığı üzüntü ve elem sonucu sağlığının bozulduğu, kalp krizi geçirerek ameliyat olmak durumunda kaldığı iddia edilerek, 7.000,00-TL manevi tazminatın davalı idare tarafından ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Anayasanın 125. maddesinde, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu belirtildikten sonra, son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu hükme bağlanmıştır; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesinde ise, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava türleri arasında sayılmıştır.

İdarenin hukuki sorumluluğu, kişilere lütuf ve atıfet duygularıyla belli miktarda para

12. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2017/3332

KARAR NO : 2018/2146

ödenmesini öngören bir prensip olmayıp; demokratik toplum düzeninde biçimlenen idare-birey ilişkisinin doğurduğu hukuki bir sonuçtur. İdari yargı da, bu anlayış doğrultusunda, idare hukukunun ilke ve kurallarını uygulamak suretiyle, idarenin hukuki sorumluluk alanını ve sebeplerini içtihadıyla saptamak zorundadır.

Genel anlamı ile tam yargı davaları, idarenin faaliyetlerinden ötürü, hakları zarara uğrayanlar tarafından idare aleyhine açılan tazminat davalarıdır. Bu tür davalarda mahkeme, hem olayın maddi yönünü, yani zararı doğuran işlem veya eylemleri, hem de bundan çıkabilecek hukuki sonuçları tespit edecektir.

İdare kural olarak, yürüttüğü kamu hizmetiyle nedensellik bağı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup; idari eylem ve/veya işlemlerden doğan zararlar, idare hukuku kuralları çerçevesinde, hizmet kusuru veya kusursuz sorumluluk ilkeleri gereği tazmin edilmektedir.

Tam yargı davalarında, öncelikle zarara yol açtığı öne sürülen idari işlem veya eylemin hukuka uygunluğunun denetlenmesi esas alındığından, olayın oluşumu ve zararın niteliği irdelenip, idarenin hizmet kusuru olup olmadığı araştırılması, hizmet kusuru yoksa kusursuz sorumluluk ilkelerinin uygulanıp uygulanmayacağı incelenmesi, tazminata hükmedilirken de her halde sorumluluk sebebinin açıkça belirtilmesi gerekmektedir.

İdarenin yürütmekle görevli olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişindeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya boşluk olarak tanımlanabilen hizmet kusuru; hizmetin kötü işlemesi, geç işlemesi veya hiç işlememesi hallerinde gerçekleşmekte ve idarenin tazmin yükümlülüğünün doğmasına yol açmaktadır. Bu bağlamda hizmet kusuru, özel hukuktaki anlamından uzaklaşarak nesnelleşen, anonim bir niteliğe sahip, bağımsız karakteri olan bir kusurdur. Hizmet kusurundan dolayı sorumluluk, idarenin sorumluluğunun doğrudan ve asli nedenini oluşturmaktadır.

Manevi tazminat ise, mal varlığında meydana gelen bir eksilmeyi karşılamaya yönelik bir tazmin aracı değil, tatmin aracıdır. Olay nedeniyle duyulan elem ve ızdırabı kısmen de olsa hafifletmeyi amaçlar. Belirtilen niteliği gereği manevi tazminatın zenginleşmeye yol açmayacak şekilde belirlenmesi gerekmektedir.

Manevi zararın varlığı, sadece şeref, haysiyet ve onur kırıcı işlem ve eylemlere ya da kişilerin vücut bütünlüğünde meydana gelen sakatlık haline veya ölüm nedeniyle ağır bir elem, üzüntü duyulması şartına bağlı olmayıp; idarenin yürütmekle yükümlü olduğu kamu hizmetini gereği gibi eksiksiz olarak sunamaması nedeniyle ilgililerin yeterli hizmet alamamalarından dolayı üzüntü ve sıkıntı duymaları manevi zararın varlığı ve manevi tazminatın hükmedilmesi için yeterli bulunmaktadır.

Başka türlü giderim yollarının bulunmayışı veya yetersiz kalışı, manevi tazminatın parasal olarak belirlenmesini zorunlu hale getirmektedir. Olay nedeniyle duyulan elem ve ızdırabı kısmen de olsa hafifletmeyi amaçlar. Belirtilen niteliği gereği manevi tazminatın zenginleşmeye yol açmayacak şekilde belirlenmesi gerekmekte ise de, tam yargı davalarının niteliği gereği takdir edilecek miktarın aynı zamanda duyulan elem ve ızdırabı giderecek bir oranda olması gerekmektedir. İşte bu niteliğinden dolayı sorumluluk hukukunun genel çerçevesinde manevi tazminatın miktarı her bir olay ve birey yönünden yargı yerlerince farklı şekilde değerlendirileceğinden, manevi tazminat miktarının idare organlarınca takdir edilmesini sağlayacak şekilde yasayla belirlenmesi de müessesenin niteliği ile bağdaşmayacağından, yasa koyucunun bunu yasada açıkça öngörmesini beklemek de gerçekçi değildir.

Manevi tazmin ile amaçlanan sadece bir nebze olsun rahatlama duygusu vermek değil, hizmet kusuruyla zarar veren idareyi, gerekli dikkat ve özeni gösterme konusunda etkili biçimde uyarmaktır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28. maddesinin 1. fıkrasında, "Danıştay,

12. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2017/3332

KARAR NO : 2018/2146

bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez." hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Yasa maddesi ile idareye, yargı kararlarını icaplarına uygun olarak ve geciktirmeksizin yerine getirme yükümlülüğü yüklenmiş, maddenin devamı fıkralarında ise yargı kararının yerine getirilmemesi durumunda idareye ve kasıt olması halinde kamu görevlisine yüklenecek sorumluluklar kurala bağlanmıştır.

Yargı kararlarının icaplarına uygun şekilde yerine getirilmesinden amaç, yargı kararının gerekçesi ve hüküm fıkrasıyla bir bütün olarak değerlendirilerek gereğinin yerine getirilmesidir.

Hukuk Devletinde hukuka saygılı ve bağlı bir idare tarafından, mahkeme kararlarının şeklen uygulanarak hukuken etkili, fiilen etkisiz kılınması amacıyla kendisine tanınan başka yasal olanakların kullanılması kabul edilemez bir durumdur.

Yargı kararlarının gereklerinin yerine getirilmemesinin veya geç yerine getirilmesinin kişilerin hukuk devletine duyacakları inancı zayıflatacağı ve statü hukuku kapsamında bulunan kişilerin kendilerini güvencesiz hissetmelerine yol açacağı, bu durumun ise yaşamlarında ciddi olumsuzluklar oluşturacağı açık olduğundan, idarenin yargı kararını uygulamaması veya yargı kararına rağmen eski uygulamalarını sürdürmeye devam etmesinin ağır hizmet kusuru oluşturacağı yerleşik bir idari yargı içtihadıdır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Ankara İli, Keçiören İlçesi, Halit Fahri Ozansoy İlköğretim Okulunda müdür olarak görev yapan davacı hakkında yapılan değerlendirme sonucu 75'in altında puan verilerek müdürlük görev süresinin uzatılmadığı, bu işleme karşı açılan davada Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin E:2014/1578 sayılı dosyasında yürütmenin durdurulması isteminin reddedildiği, ancak davacı tarafından bu karara karşı yapılan itiraz üzerine, Ankara (Kapatılan) Bölge İdare Mahkemesi 1. Kurul tarafından 29.04.2015 tarih ve 2015/2441 YD İtiraz No ile davacının itirazının kabulü ile yürütmenin durdurulmasına karar verildiği, buna karşın davalı idare tarafından bu yürütmenin durdurulması kararı sonrasında verilen Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin 28.09.2015 tarih, E:2014/1578 ve K:2015/1214 sayılı iptal kararında belirtilen gerekçelere riayet edilmeden önceki işlemin tekrarı niteliğinde bir değerlendirme yapılarak yeniden davacının aleyhinde bir işlem tesis edildiği, bunun üzerine bu işlemin iptali istemiyle davacı tarafından yeni bir dava açıldığı, açılan bu dava neticesinde ise yargı kararı gerekleri yerine getirilmiş gibi gösterildiği halde bu kararın uygulanmasından kaçınılarak iptal edilen işlemle aynı mahiyette işlem tesis edildiği (Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin E:2014/1578 sayılı dosyasında verilen karar üzerine idarece yeniden yapılan değerlendirme kapsamında düzenlenen değerlendirme formunun ve eklerinin incelenmesi ve ilk değerlendirme formu ile karşılaştırılması sonucunda; yeniden değerlendirme formunda, İlçe Milli Eğitim Müdürünün, İnsan Kaynaklarından Sorumlu Şube Müdürünün, Eğitim Kurumundan Sorumlu Şube Müdürünün değerlendirmeleri dışında davacı hakkında, davacıyla yakın çalışma imkanı olan kıdemli öğretmen, kademi az öğretmen, Öğretmenler Kurulunca Seçilen Öğretmen-1, Öğretmenler Kurulunca Seçilen Öğretmen-2, Okul Aile Birliği Başkanı, Okul Aile Birliği Başkan Yardımcısı tarafından da değerlendirme yapıldığı, yakın çalışma arkadaşlarının yapılan değerlendirmelerin hepsinin "evet" olarak doldurulduğu, yeniden değerlendirme formunda davacı hakkındaki olumsuz değerlendirmelerin üst düzey yöneticiler dışında davacının birlikte çalıştığı yakın çalışma arkadaşları tarafından kabul edilmemesi, başka bir ifadeyle yakın çalışma arkadaşlarının davacının çalışmasından, hizmetinden memnun olduğu ve hayır cevabı verilen kriterlerin somut belgelere dayandırılmadığı anlaşıldığından, mahkeme kararı üzerine yapılan yeniden değerlendirme işleminin de nesnel, somut ölçme ve

T.C.
ANKARA

12. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2017/3332

KARAR NO : 2018/2146

değerlendirme kriterlerine dayanmadığı, objektiflikten uzak, soyut ve dayanaksız olduğu sonucuna varılmış olup,...) sonucuna varılmakla davaya konu işlemde hukuka uygunluk görülmemiştir gerekçesiyle, Ankara 4. İdare Mahkemesi'nin 23.06.2016 tarih, E:2015/2542 ve K:2016/2185 sayılı kararıyla dava konusu işlemin iptaline karar verildiği, bu kararın Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. Dava Dairesi'nin 14/06/2017 tarih ve E:2017/2176, K:2017/2483 sayılı kararıyla onandığı, davacı tarafından; Mahkeme kararının uygulanması istemiyle yaptığı başvuru sonucunda olumlu bir cevap alamadığı, bu nedenle istemeden de olsa emekliye ayrılmak durumunda kaldığı iddia edilerek, iptal kararlarının uygulanmaması nedeniyle duyulan üzüntünün hafifletilmesi amacıyla 7.000,00-TL manevi tazminatın ödenmesine hükmedilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Uyuşmazlıkta, davacının Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yöneticilerinin Görevlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin ekinde yer alan "Görev Süreleri Uzatılacak Eğitim Kurum Müdürleri Değerlendirme Formu" gereğince yapılan değerlendirme sonucunda 75 ve üzeri puan alamadığı için görev süresinin uzatılmaması yönünde işlemler tesis edildiği, anılan işlemlerin iptali istemiyle açılan davalarda işlemlerin iptaline karar veren Ankara 9. İdare Mahkemesi ve Ankara 4. İdare Mahkemesi kararlarının gerekçesi doğrultusunda davalı idare tarafından işlem tesis edilmemesi nedeniyle duyduğu elem ve üzüntünün karşılığı olarak takdiren 5.000,00 TL manevi tazminatın davalı idare tarafından davacıya ödenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle; davanın kısmen kabulü ile 5.000,00-TL manevi tazminatın davalı idare tarafından davacıya ödenmesine, geri kalan manevi tazminat isteminin ise reddine, dava kısmen iptal kısmen ret ile sonuçlandığından, aşağıda dökümü yapılan 117,00 TL yargılama giderinden haklılık oranına göre hesaplanan 78,00 TL 'nin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, diğer yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, hükmedilen manevi tazminat için Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.090,00 TL vekalet ücreti ile hükmedilen miktar üzerinden hesaplanan 341,55-TL nispi karar harcının davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, reddedilen manevi tazminat miktarı nedeniyle 1.090,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, hükmedilen miktar üzerinden hesaplanan 341,55-TL nispi karar harcından peşin alınan 119,55-TL nispi harç düşüldükten sonra kalan 222,00-TL nispi harcın tamamlattırılması için davacıya müzekkere yazılmasına, artan posta giderinin istemi halinde davacıya iadesine, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45/1. maddesi uyarınca **istinaf/temyiz yolu kapalı** olmak üzere (**kesin olarak**) 28/02/2018 tarihinde karar verildi.

HAKİM
MUSTAFA KUŞ
212503

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı	:	31,40 TL
Vekalet Harcı	:	4,60 TL
Posta Gideri	:	81,00 TL

TOPLAM : 117,00 TL

S.G.29/11/2018

